

# NAPREJ

Glasilno Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., št. 5.  
Četrtkova številka „NAPREJA“  
izhaja kot tednik

## LJUDSKI GLAS

Glasilno Kmetško-delavske zveze.

Stane letno 42.— Din, mesečno 8-50 Din.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana poš. pred. 168.  
Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din.  
Oglaš: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

## Socialistične organizacije ali enotna fronta?

Socialistična stranka se zaveda, da nič ne pomaga, čeprav zmagamo pri volitvah in čeprav dobimo socialističnega župana, glavarja in ministra, če ne bomo imeli obenem tudi močne organizacije. Minister ne more nikogar prisiliti k delu, še manj pa verižnike k poštenju. Tudi njegovi sestradani policaji ne morejo tega, saj ni mogoče postaviti policajca k vsakemu človeku. Kdo bo pa delal, če bodo vsi stražili?

Ljudstvo mora samo stati na straži. Vedeti mora, za kaj gre. Dokler tega ne bo, tudi najboljši minister ne bo mogel nič pomagati — že v prvem mesecu bo izprevidel, da se ne da, pa bo reševal samo sebe in svoje prijatelje.

Toda ljudstvo organizacije ne pozna, ne dela zanjo in zato ji niti ne zaupa. Tem manj, ker je videlo, da so posamezniki po hrbtih delavstva že mnogokrat splezali tako visoko, da jim ni bilo več treba ne organizacije, ne zaupanja ljudstva. Ljudstvo, ki kaj takega opazi, ima po pravici nezaupanje do takih posameznikov, žal da ponavadi obenem tudi do organizacije, ki tega niso znale preprečiti.

Socialistična stranka je stranka tistih, ki si služijo svoj kruh z delom. Ti pa

po navadi nimajo niti časa, niti denarja, da bi se mogli toliko izobraziti in tako natančno poučiti o javnih zadevah, kakor kapitalist. Zato jih kapitalist lahko vodi za nos povsod, v tovarni in na veleposestvu, kjer je gospodar; v trgovini in obrti, kjer določuje cene; v šoli in cerkvi, ki jih ima v rokah potom svojih nastavljenih hlapcev; v državi, ki jo drži na vajetih potom svojih — kapitalističnih — vlad.

Na teh temeljih so stali naši socialisti, ko so pri razdoru skušali rešiti organizacije, ki so jih z ene strani izkoriščali posamezniki z »desnice«, z druge strani pa posamezniki z »levice«. V boju med levo in desno so organizacije hirale, ljudstvo je izgubljalo svojo vero vanje in jih zapuščalo, končno so ostali skoro sami generali z leve in desne na bojišču, kjer se pa niso borili proti kapitalizmu, temveč samo za maso, kdo jo bo imel v rokah, kdo jo bo izkoriščal.

Socialisti, ki so v tem položaju hoteli rešiti organizacije, so se morali opreti na najmanjše in najsibše na najbolj tlačene. Obenem so morali misliti na to,

da iztrgajo generalom vpliv iz rok.

Toda kako, če so pa imeli generali vse nitke v rokah? Če so v krajevnih in

sploh vseh organizacijah oni edini odločevali, ker preprosti delavci niso imeli toliko političnega znanja, da bi se upali odpreti usta, obenem pa tudi niso čutili nikake pravice do odločilne besede, ker so vse stroške plačevali generali sami (seveda iz žepov delavcev samih, česar pa ti niso vedeli).

Vse to se je popolnoma izpremenilo s pravilnikom, ki je bil sprejet leta 1920, na celjskem kongresu. Vsi pravi člani stranke imajo enake pravice, vsak ima samo 1 glas, tudi tisti, ki največ zna in morebiti tudi največ plača. Da bo mogoče ugotoviti, kdo je član in kdo ne, je bilo treba voditi točne imenike članov, evidenco vsega gibanja, posebno pa pregled dohodkov in stroškov. Posameznikom, ki so doslej te preglede vodili sami po svoji volji, jih je bilo treba odvzeti in izročiti uradu, ki vodi vse na tak način, da tudi drugi lahko vidijo in kontrolirajo, da so nemogoče vsakršne ponaredbe. Posebno pa, da ne bo mogel noben izkoriščevalec, ki ima od stranke samo ugodnosti, delo pa prepušča drugim, nikdar več trditi, da je vse delo izvršil on in da je vse stroške plačal on, in da ima torej pravico na zaupanje mase.

Potom progresivnega davka, ki omogočava za tlačene proletarce, ki najtežje

ZOB:

### Socializem in žena.

Odkar me je razjezil s silnim očitkom, da tudi socialisti svoje žene zapiramo v svoje umazane domove in da jih hodimo »tolaziti« samo takrat, kadar smo sami tolažbe potrebni, odkar sem ga skoro jezno vprašal, če tudi on tako dela, sem ves čas poslušal, ne da bi črnil besedico.

Zdaj sem mu pa hotel pretrgati pripovedovanje. Pa ne zato, kakor kak naven čitatelj morebiti misli, da bi mu hotel oporekati, češ, torte in sladkega vinca pa vendarle ne smeš dolžiti očetovstva — to ne. Toda, ko mi je pritrnil, da tudi on tako slabo ravna z ženo, kakor je prei očital nam socialistom, sem čakal na drugačno zgodbo! Zato sem ga vprašal:

Kam spada ta zgodba? Ta zgodba vendar ne govori o nikakem vašem nednednem ravnanju!

Poglejte, kakšni ste! Verna slika našega naroda! Posebno ko takole ležite v postelji in nimate prav nobene druge skrbi, samo zgodbo poslušati — pa je niti ne slišite ne, ker ne poslušate, ker sploh ne znate poslušati. Tudi naš narod je tak. Čita in čita, čita knjige, revije, časopise, vsega vruga čita, saj potiskanega papirja je veliko preveč na Slovenskem, toda če ga vprašaš, o čem je čital, ne ve

ničesar povedati. Pri takem narodu ni nič čudnega, če je našel Prešerna šele 20 let po njegovi smrti in če bo spoznal Cankarja še trkrat pozneje. Ko sem zvedel o vaši resni knjigi, ki ni pisana za zabavo, da jo je šlo v pol leta 800 med naš narod, sem iz tega sklepal, da se je to izpremenilo — na vas samem pa zdaj vidim, da se ni, poslušati ne znate, in kdor ne zna poslušati, tudi čitati ne more znati.

Predvsem zgodba še ni pri kraju. Pa tudi sem vam tisto, kar je najvažnejše, že povedal in le zaradi vaše nepazljivosti moram še enkrat ponoviti, da namreč nisem molil nje, temveč samo svoje lastno hrepenenje po njej. Najbrž bi vam bilo treba še tudi povedati, da se beseda »molil« prav lahko zamenja za »ljubil« — da torej nisem ljubil nje, temveč le svoje lastno hrepenenje po njej. Seveda, vam se zdi morebiti taka ljubezen še zmeraj lepa, čeprav ste že slišali zgodbo prav do čudežnega spočetja od torte in vina. Kot patentiran socialist se jezite seveda nad gospodarjem, ki zlorablja svoj kapital, nad materjo pa prav nič, ki pošilja svojega otroka k torti in vinu, ne da bi ga poučila kakšna čudotvorna očetovska moč leži v teh stvareh. Morebiti je poznala to moč iz lastne izkušnje, morebiti si je še celo želela čudeža, kaiti nekateri kapitalisti so takih čudežev veseli in režejo svo-

jim otrokom boljšega kruha nego tujim...

Vidite, kako daleč gredo lahko misli, pa še vedno niti od daleč niso dosegle vse umazanosti, ki je pravzaprav le posledica tiste naše »idealne« ljubezni, ki ljubi svoje hrepenenje boli nego vse drugo, posebno pa bolj nego tisto bitje, ki mu pravimo ljubica.

Mati in fant, oba sta ljubila svoje hrepenenje boli nego Tončko. Zato je prišel tretji, ki je ljubil samo sebe in tisto, kar mu je bilo slučajno všeč. In ker mu je bila Tončka všeč, jo je dobožal po licih itd. — kratkomalo, pobral je smetano, mati in fant sta pa obrnila svoje hrepenenje drugam, proč od posnetega mleka...

Res sem ga poslušal le s težavo, prav neprijeten položaj je bil. Če ležiš radi boleznih lahko mirno poslušati, če te je pa zalotil prijatelj v postelji le zato, ker je bolj zgodnji nego ti, popraviti pa tega ne moreš, ker je malce prenerodno vstajati vpričo njega, potem je ta položaj precej podoben tistemu, ki vlada v taborišču mehkužne vojske takrat, kadar vdre sovražnik ponoči v polni bojni opremi in začne brez truda pobijati nepripravljene zaspance.

Nekako tako je bilo tudi pri meni. Izročen sem bil Jankotu na milost in nemilost. Če bi mi bil očital, da ne znam do pet šteti, bi bil morebiti tudi to pogoltnil.

žive, razmeroma zelo majhne prispevke, ki pa zahteva od bolj plačanih proletarcev primerno višjih prispevkov, od vseh pa zahteva, da plačujejo svoje prispevke točno brez ozira na to, če so s stranko morebiti nezadovoljeni, kajti stranka mora živeti, tudi takrat, kadar se delajo tu ali tam napake. Morebiti mora še živahnejše živeti v dobi napak in nejasnih razmer, ki so za stranko nekaj podobnega kakor nahod za posameznega človeka.

Za ta red in za vse tisto, kar spada zraven, smo se po letu 1920, morali boriti še nadalje samo zato, ker se je generalom z leve in desne — socialpatriotičnim in komunističnim popolnoma enako — še večkrat posrečilo zavesti »maso« z lepimi besedami, da ni več verjela svojemu delu, temveč čakala na uspehe dela tistih generalov, ki bi ne mogli prav nič pomagati niti če bi bili angelji. Kajti niti župani, niti poslanci, niti ministri in kralji in papeži in vsa tista gospoda, ki se norca dela iz organizacij in njenih zapiskov ter računov, češ, to je birokratično, vsa tista gospoda ne more niti skupno niti posamezno izboljšati sedanjega družabnega reda niti za las, izboljšanje bo prinesla edinole

#### organizacija.

Pa ne beseda sama, temveč delo njenih članov, organizirano delo zavednih delavcev, ki vedo kaj hočejo in ki hočejo to tako resnično, da jih nobena zapreka ne ustraši nobena neprijetnost ne disgustira nobena zmaga neumnosti ne pobije.

Enotna fronta je lepa reč. Toda ta lepa reč postane silno neprijetna, če jo začutiš kot droben, oster pesek v očeh. Imeli smo že vse polno takih enotnih front, ki jih je s časom proletariat spoznal za pesek v oči. Pred skoro 2000 leti je že bilo krščanstvo taka enotna fronta, pa so jo znali mogočnejši zlorabiti za svoje koristi, z mečem so nosili Kristovo vero po svetu. Mahnič je prinesel na Slovensko katoliško enotno fronto. Šusteršič jo je pa znal porabiti lepo za svoje nekatoliške namene. Tudi na narodnosti smo gradili enotno fronto — Slovenci so okusili že vse kelihe — potem smo pa našli, da so se naši narodni preroki za svoje ka-

pitalistične koristi prav priščno pobratili z največjim narodnim nasprotnikom. Po prevratu smo imeli enotno komunizma, danes ti ne veruje nihče več — njeni preroki pa, ki so pobijali socializem, češ, da je največje zlo, delajo danes enotno fronto socializma skupno s tistimi posamezniki zaradi katerih je naše delavstvo takrat verjelo komunistom. Grešniki in njih tožniki, oboji so lepo skupaj in pridigajo o slogi mas, dočim hočejo v resnici le zavesti maso v slepoto, da bi ne videle, da pomeni enotna fronta brez enotne organizacije samo kapitalistični trik pred volitvami, ki ima dvojen namen: prvič odvzeti glasove resni proletarski stranki in dati jih tistim, ki se jih ni treba bati, drugič pa z veliko maso enotne fronte begati organizirane člane organizacij, kajti človeško je, da so slabši radi v veliki družbi.

To drugo je za nas nevarnejše. Če bi se izkazali slabše, bi bil to dokaz, da organizacij še nismo dovolj zavarovali pred demagogijo. Zato pojdite vi vsi, ki se ne čutite slabše, od sela do sela, od hiše do hiše, in povejte vsem: Proletarci, združite se, toda ne s kapitalisti!

Kar si potom strokovne organizacije pridobil — to si radi zanemarjanja politike zgubil!

### Kaj mora vedeti vsak človek,

če hoče postati koristen član človeške družbe.

V nekdanjih časih je bilo še vse srečno. Ljubi Bog je bival med ljudmi in socialistov še ni bilo. Toda bilo je še lepše: živeli so tudi sužnji, ki so jih lahko mučili po mili volji in če se je komu zazdelo, jih je lahko celo pobijal. O, kako lepi časi! In če so se gospodje kdaj dolgočasili, so priredili veselico, pri kateri so divje, lačne živali trgale sužnje in uživale njihovo meso — prav gotovo dobrodušen način preganjanja dolgega časa!

In tedaj je prišel med ljudi norec, ki se je odločil zagreniti veljakom njihovo nedolžno veselje; in ta hudoba se je imenoval Jezus Kristus.

K sreči so imeli tedaj še dobre oblasti, ki so se razumele na ozdravljenje takšnih norcev. Ujeli so ga in ga pribili na križ v grozen zglede vsem onim, ki bi morda še poskušali razdirati blagoslovljeni red božji in širiti tako nezdrave nauke med ljudstvo. Neverjetno — in vendar so se našli po njem še mnogi drugi, ki so hoteli živeti po njegovem. A to ni najvažnejše, temveč važnejše je to, da jim je suženjstvo dalo prav.

Pa se ni treba ustrašiti! V Rimu je gospodoval cesar in ta je vedel, kako mu je treba braniti prid svojega ljubljenejšega ljudstva. Menim seveda tistega ljudstva, ki se je kratkočasilo z veseliciami, na katerih so nastopale divje živali in sužnji. Tisti cesar je imel za sabo velike trume biričev in vojakov. Vojaki in biriči so sicer tudi revni vrage, ampak poleg tega tudi nevedni vrage in če je cesar poklical, so šli brez pomisleka v boj celo proti lastnim bratom. Cesar je poklical in tako so šli. Zopet se je pričela lepa veselica. In tisti, ki so dali Nazarencu prav, so se morali poskriti v podzemlje, če niso hoteli biti te veselice deležni.

Včasih je sužnjev zmanjkalo. »Ljudstvo« je tedaj poklicalo cesarja na pomoč in on mu je prošnjo uslišal. Poslal je svoje vojake na vojno v daljne dežele. Mnogi so sicer izgubili življenje, drugi so postali hromci in kruljavci, toda vseeno so cesarjeve vojske mnogo »sovražnikov« ujele in posledica temu je bila, da je dobilo »ljudstvo« približno toliko novih hlapcev, kolikor je bilo ujetnikov.

Potem so prišli drugi, še lepši časi. Kristusov nauk je zmagal in ljudje so postali pobožni in dobri — saj so bili vendar krščanski. Vendar še vedno je obstajal cesar, kar je bilo dobro. Zavoljo sužnjeva namreč, ker delavnih rok je bilo treba, uporabljati za delo ljudi proti plačilu pa ni bilo spodobno. Vendar tako neumni gospodje tistega časa niso bili več, da bi svoje delavce imenovali sužnje, ker sužnji so bili po Kristusovem nauku prepovedani. Imenovali so jih lepše »robote« ali »tlačane«. In pisati in brati niso bili večji, ker je to dvoje zelo nevarna reč. Krade čas, ki je namenjen delu, odganja nevednost, omogoča seznanje s Kristusovimi nauki, če bi se raz-

A. L.:

### Zaplotnikov Francelj v službah Sherlocka Holmesa.

(Prosto po Hugonu Vavrisu.)

(Dalje.)

»Stanovanje, hrana, obleka, skratka vse, kar si bodele le želeli, dobite še povrh.«

Sedaj je stopil gospodu Zaplotniku pred oči avtomobil v najhujšem diru. V njem je sedel pes (baskervilski), po cesti pa se je vrtelo oko s platnic detektivskih romanov. Avtomobil je hotel najbrže dohiteti oko.

»Dalje boste zavarovani...«

Avtomobil je povozil oko, ki se je z gromom razpočilo.

»... na petdesettisoč kron.«

Pes je pojedel avtomobil.

»Seveda vam ne smem zamolčati...«

Oko je podilo psa, se strašno napihnilo in se vzdignilo kakor zrakoplov v zrak.

»... da vaša služba ne bo brez nevarnosti.«

Zaplotnik se je stresel: na balonu je čital: Baskervilski pes...

»Opravka boste mogoče imeli celo z bombami in često bo na tehtnici vaše življenje.«

Zopet je bil tu avtomobil! Po cesti se je trkljala bomba. Da, pes hoče požreti bombo! Bože, bože, kako bo to končalo!

»Zaradi tega je zavarovanje.«

Končno se je zdelo, da se Zaplotniku jasni. Odprl je usta in spustil: B...ba... baskervilski pe-pes...«

»Da, da, vem, kaj hočete povedati. Takoj vam bo vse jasno.«

Sherlock Holmes se je naslonil na mizo in pridušeno nadaljeval:

»Gotovo vam je znano, da nosijo posestniki dragocenih draguljev v gledališče, na ples in sploh v javnosti samo dobro ponarejene dragulje, da se tako zavarujejo, da jim pravih ne ukradejo.«

Francelj se je zopet stresel. Da, on naj bi postal detektiv. Najde naj ukradenost dragocenost. Dobro, sede v avto in

pojde za balonom. Morda za psom? Tu je oni tajinstveni voz! Aha! Gre za to, da dobi psa iz balona —

Zaplotnik je zdihnil: Pes...«

»Še večje nesreče, kakor draguljem od tatov, prete gotovim osebam, posebno mogočnjakom od anarhistov. Sedaj je torej v navadi, da nastopajo namesto njih dobre imitacije, ljudje, ki so jim na las podobni. — Pijte, ljubi gospod Zaplotnik, malo ste blede. Tako. — A sedaj dalje. Vi, gospod Zaplotnik, ste silno podobni španskemu kralju. Kakor da sta dvojčka! Kralj Alfonz XIII. namerava letos napraviti par diplomatskih obiskov. Boji pa se, da mu anarhisti, ki mu celo na njegov poročni dan niso prizanesli, nastavijo nevarne pasti. Moja naloga je, da skrbim za njegovo osebno varnost. Preprečil sem že več anarhističnih napadov in upam, da preprečim tudi nadaljne. Toda vendar ni izključeno, da prevarajo anarhisti nekoč tudi mene in zato bi bilo boljše, če bi nekdo drugi nadomeščal kralja Alfonza. In ta drugi, prosim, bodite vi.«

(Dalje prih.)

**V volilnem boju zanesimo naše časopisje in brošure v zadnjo gorsko vas.**

širili celo na sužnje — pardon — tlačane, bi to vendar utegnile škodovati državi, cesarju in njegovim plemenitkom. Ker je gotovo, da bi si robotajoče ljudstvo Kristusove nauke drugače razlagalo nego oblasti nad njim.

Čas je tekel. Tlačan ni bil gospodar svojega lastnega časa. Pet dni v tednu je delal za gospodarja, dva dni zase in za svojo družino. Nekoč je sam cesar (Jožef II.) prišel med ljudstvo. Stopil je h kmetiču, ki je oral na polju in še sam mu je — kakšna čast! — pomagal potegniti plug preko njive. In ko mu je kmetič vsemu upehanemu potožil, kako da se mu takšno delo vrsti dan za dnevom, pet dni za gospoda, dva dni zase, se je strašno začudil. Pa tisti cesar je bil v resnici dober človek in če je hotel ljudem, kakor je bil tisti kmetič, pomagati, ni bilo dosti laži v njegovih stremljenih. Greh je bil samo ta, da so njegovi predniki drugače mislili nego on in da plemenitniki niso hoteli odstopiti od svojih podedovanih »pravice«, za katere so se že neštetokrat borili z ognjem in mečem zoper tlačane.

Vendar eno spoznanje se je polagoma razširilo po svetu: človek je človek in nobena robotna žival. Nešteto vojn in mučenikov je povzročilo to spoznanje, še pred šestdesetimi leti je bilo v Ameriki med severnimi in južnimi državami grozno krvoprelitje, ker so smatrali na jugu črnce za ljudi brez duše, ki so samo nekaki živi stroji za večno delo, in katerim ne gre niti ime »tlačan«, temveč prav po staroveško »suženj«. Od tistega časa se ni mnogo spremenilo razmerje med vladajočimi in tlačani, izpremenila so se samo imena, tako da so se začeli nekdanji plemenitniki imenovati »posestniki« in »podjetniki«, njihova človeška para pa »delavci«, »nameščenci« in »mali kmetje«. Spremenilo pa se je temeljito mišljenje v tlačenstvu. Uporniki proti obstoječemu krivemu razmerju med človekom in človekom so zasejali v delavno maso zopet Kristusov nauk, trudili so se, da se nauči ta masa pisanja in čitanja, da bo mogla sama premlevati v svojih možganih misel odrešenja, dali so ji organizacijo, s katero je mogoče ubiti tisti sistem, ki določa, da uporabi 90 odstotkov svojih sil za svojega gospodarja, komaj 10 pa zase. Ta preobrat v tlačenovem mišljenju tvori tisto, kar imenujemo z drugo besedo **socializem**. Ali po naše: nauk o skupnosti. Organizacija je njegovo sredstvo, boj proti predpravici gospodarjev, razredni boj, njegovo delo. Boj za enake pravice vseh. Če do danes še nismo dosegli tega cilja, je krivda na dveh straneh: na naši, ker se ne potrudimo razumeti in spoznati drug drugega, čeprav že vsi vemo, da je to prvi pogoj skupnemu delu, in na strani gospodarjev, ki nam s podedovanim svojim aparatom za nadvlado skušajo onemogočiti, da bi zlezli iz jame nevednosti in nerazumevanja. Danes se moremo opirati samo na lastno duševno delo, kar nam nudi buržoazija v svojih šolah, služih le temu, da bi nas zopet omejilo na ozko obzorje suženjstva: nacionalizem, verska nestrpnost, ki zahteva, da moramo verovati le tem in tem nepreiskanim bajkam, pohlep po udobnosti za samega sebe itd. V socialistični organizaciji imamo svojo drugo, pravo šolo, kjer spoznavamo grehe in lažljivost prve. Zato pa ne sme biti za nas nobena večja

skrb, nego ta, da ohranimo to šolo čisto od vsega tega zla, ki se ga človek nauči v buržoazni.

In še eno sredstvo imamo, da dosežemo spoznanje, da se bomo razumeli med sabo, ne samo v naših ozkih mejah, temveč tudi preko njih. To sredstvo je internacionalni jezik Esperanto, ki bi z njegovo uvedbo namah rešili celo vrsto najzamočnejših vzrokov, ki nas omejujejo v našo ozkosrčno in suženjsko zakrknjenost. Pa o tem bomo še govorili.

Hinko Ruedl.

## Tedenski pregled.

**Sobota, 20. jan.:** Orjunci vderejo v uredništvo novosadskega madžarskega lista »Deli Bacska« in pretepejo glavnega urednika. Njehovega predsednika aretirajo, a ga na protest zopet izpuste. — Monopolsko pristojbino na žveplenke so povišali.

**Ponedeljek, 22. jan.:** Na seji ministrskega sveta poroča Ninčič, da živimo v dobrem razmerju s sosedi, da se Madžari ne pripravljajo na vojno in da bo laški parlament 6. februarja ratificiral rapalsko pogodbo. — Načelstvo amsterdamske internacionale pozivlja londonsko in dunajsko internacionalo na konferenco 26. januarja radi dogodkov v Poruhrju. — 100.000 ruhrskih rudarjev in uradnikov zastavka. Francozi in Belgijci so zaplenili državne in občinske dohodke v Poruhrju, ker jim prebivalstvo po nalogu nemške vlade noče plačati davščin. — Francoska anarhistka Berthon ustrelila Plathu-ja, urednika šovinističnega lista »Action Française«. Hotela je umoriti glavnega urednika, znanega delavskega sovražnika Leona Daudeta.

**Torek, 23. jan.:** Slovenska pokrajinska uprava izdala grožnjo na vse veletrgovce, ki so baje sklenili svoje blago odajati za sigurnejšo tujo valuto. Nepravilnega dviganja cen ni prepovedala. — Vlada prepove širiti vesti v mobilizaciji naše vojske, dočim je sama zagnala v svet kriva poročila o mobilizaciji sosednih vojsk. — Ministra Stojanović (finančni) in Vujičić (notranji) grozita radi spora s Pašićem z ostavko. — Načelstvo SKS odklone Kukovčev predlog za enoten blok »naprednih« strank. — Radikalci podprli dr. Šusteršiča, ki prične izdajati svoj list »Ljudski dnevnik«. — Načelniku bančnega oddelka pri finančnem ministrstvu dr. Radosavljevič poverjen z nalogo, da »dvigne« dinar. — Mussolini predlaga ameriški vladi novo reparacijsko konferenco. — 170.000 delavcev Stinnesovih podjetij v ruhrskem ozemlju zastavkalo. — V nemškošlezjskem Biehlitzu izbruhnila splošna stavka.

**Sreda, 24. jan.:** Radikalci sklenejo izdajati v Ljubljani svoj dnevnik »Jutranje novosti«. — Bivši radikalni ministri Protičevci napadajo se po listih s sedanjimi ministri. — Nemške aretirane veleindustrialce iz Poruhrja so Francozi v Mainzu obsodili na visoke denarne kazni. — Tržaško komunistično »Delo« zopet izšlo.

**Četrtek, 25. jan.:** V mariborski delavnici južne železnice velik požar. — Radikalci sklepajo radi spora s Protičcem o tem, da ne bi izdali nobenega volilnega proglaša. V mariborskem okrožju se pogajajo z Nemci, ki jim obljublajo razne koncesije. Za nosilca liste v tem okrožju imenujejo trgovca Wickelhausera. — Na-

ša vlada in Bolgarska sta se sporazumeli za sestavo preiskovalne komisije o krivicah v Južni Srbiji in Macedoniji. — Podjetniki ostravskih premogovnikov odpovedali delavstvu kolektivno pogodbo. — Stavka železničarjev v ruhrskem ozemlju. — Amerika in Angleška izjavljata svojo nevtralnost v francosko - nemškem sporu. — Konferenca obeh muslimanskih frakcij v Sarajevu. Skupnega nastopa ne bo. — Spopadi in obsedno stanje v ruhrskih mestih.

**Petek, 26. jan.:** Josip Stritar se je pripeljal na stara leta v domovino. Živel bo v Rogaški Slatini. — Poročajo, da se je radikalni minister Županić sporazumel z mariborskimi Nemci. — Uradniške organizacije dobile obvestilo, da bodo njihove zahteve po izenačenju prihodnji teden predložene finančnemu odboru. — Bolgarska imenovala svoje zastopnike v preiskovalno komisijo. — Italijani ponovno obljublajo izpraznitev tretjega pasu. — Reparacijska komisija odklone nemško prošnjo za moratorij. — Francoski socialisti protestirajo proti zasedbi nemškega ozemlja.

**Sobota, 27. jan.:** Perič izvoljen s pomočjo klerikalcev za ljubljanskega župana. Zarjani in komunisti glasujejo za klerikalnega podžupana! — Pašićeva vlada naroča policijskim organom v Srbiji, naj onemogočijo Protičevcovo agitacijo. — Bolgarski notranji minister Daskalov prisiljen odložiti svoje mesto, ker je naši vladi očital, da pošilja jugoslovanske komitaše na Bolgarsko. — Demonstracije brezposelnih na Dunaju. Spopadi s policijo. — Ruhrski veleindustriji sklenejo zopet ne podpirati Francozov. Ti so ločili Toruhrje od ostale Nemške. — Francoska zbornica sprejme z veliko večino novi proračun. — V Lozani sporazum med Grki in Turki. — Nemška prosi Angleško za posredovanje v svojem sporu s Francozi.

**Nedelja, 28. jan.:** Stari srbski demokrati ožive nekdanjo srbsko nacionalno stranko. — Namesto dr. Antonijevića imenovan Gavrilović za rimskega poslanika. Antonijevič gre kot poslanik na Dunaj. — V Ljubljani se odločijo narodni sociji na kongresu za samostojen nastop, ker jih nihče ne mara. V Ljubljani kandidira Deržič, na Kranjskem Juvan, v Mariboru Brandner. — Radić v Zagrebu zopet proglašava hrvaško republiko in grozi Srbom. — Orjunci razbijejo v Subotici uredništvo madžarskega lista »Hirlapa«.

## Politične vesti.

+ **Dr. Perič — komunist.** Včerajšnj »Slov. Narod« je objavil neko brzojavko, ki jo je prejela moskovska »Pravda« iz Sofije. Brzojavka vsebuje poročilo o izidu ljubljanskih občinskih volitev in pravi, da je zmagal komunist dr. Perič s pomočjo komunistično orientiranih krščanskih socialcev. »Narod« dodaje tej brzojavki svoj komentar, ki bi človeku slabih živcev dvignil lase od groze. »Slovenec« je pa mnenja, da je brzojavko poslala v Moskvo naša centralna vlada, če ne ta, pa pokrajinska. Za predpust vlada torej dobro razpoloženje.

+ **Narodno napredna stranka** bo pri državnozbornih volitvah nastopila v Ljubljani samostojno. Tako je sklenilo v ponedeljek njeno načelstvo. Ker poročilo v »Slov. Narodu« ne pove ničesar v namerah stranke na deželi, so poročila, dt

**Zbirajte za volilni sklad. Revni smo. Tisk in agitacija je draga ko žafran!!**

bodo stari demokrati na deželi podpirali radikalce, najbrže resnična.

+ **Mariborski veliki župan** je postal, kakor znano, dr. Miroslav Ploj. Ker je pa dr. Ploj izvedenec reparacijske komisije v Parizu, je odločeno, da ostane še naprej v tem mestu, njegove posle v mariborski oblasti pa bo vršil pokrajinski namestnik Hribar.

+ **Finančnega odbora** vlada ne bo več sklicala, temveč bo kar sama odobrila nekatere kredite, predvsem one za povišanje uradniških draginskih doklad. Nove izdatke misli vlada naknadno predložiti novemu parlamentu v odobritev. Vse to dela vlada radi tega, ker je finančni odbor sestavljen tako, da vladi ne bi dovolil novih izdatkov.

+ **Da dvigne vrednost dinarja**, je finančno-ekonomski min. odsek odobril izvoz 3000 vag. koruze, s čimer naj bi vlada dobila za 900 milij. Din tujih deviz, povrhu pa 120 milij. Din. carine. Odobren je tudi izvoz 10.000 q tobaka, ki naj bi prinesel vladi za 100 milij. Din tujih valut. Finančni minister je naročil, kakor poroča »Jutro«, zastopnikom finančnega ministrstva na Dunaju in v Curihu, naj kupujejo na račun ministra financ naše dinarje, da se tako zviša kurz naše valute. Kakor Plavšič.

+ **O našem razmerju** do Italije in Madžarske je poročal min. dr. Ninčič na ponedeljkovi seji ministrskega sveta. Dobil je baje informacije, da bo italijanska vlada vendar predložila rapalsko pogodbo parlamentu v odobritev. — Mala antanta bo na predlog Francoske zahtevala od zaveznikov, da ji izročijo kontrolo nad Madžarsko in Bolgarijo. — Iz južne Srbije poročajo, da vpadajo bolgarski četaši neprestano v naše ozemlje.

+ **Rumuni** so se baje sporazumeli z Rusi radi Besarabije, trdijo poročila iz Budimpešte. Sporazum je bil baje dosežen v Lausanni. Ker so pred kratkim še krožile vesti, da nameravajo Rusi vpadeti v Besarabijo in jo s silo osvojiti, je malo verjetno, da bi se bili ruski in rumunski diplomati mogli tako hitro sporazumeti.

+ **Ogrožen** je komaj doseženi sporazum med Grčijo in Turčijo, ker ne more biti trajen, dokler ne pride do sporazuma tudi med Turčijo in Anglijo radi mosulskega ozemlja, ki ga zahtevajo Turki zase. Ni niti izključeno, da mirovni dogovor med Turčijo in Grško sploh ne bo podpisan.

+ **V Poruhrju** je proglasil vrhovni poveljnik francoskih čet poostreno obsešno stanje. Prepovedani so vsi razglasi o železničarski stavki, železničarji pa so dobili povelje, da se morajo pokoriti vsem francoskim zahtevam. Kdor bi se upiral, pride pred vojaško sodišče. Poincare je izjavil, da je francoska pripravljen sprejeti vsak pameten predlog za rešitev spora z Nemčijo, vendar je pa tudi pripravljena pustiti svoje čete v Poruhrju tako dolgo, da bo Nemčija izpolnila vse obveznosti, tudi če bi zasedba trajala več let.

## Dnevne vesti.

### SODRUGI NAJ SI PREČITAJO!

Naše najglavnejše orožje v volilni borbi bo naš tisk. Zato je nujno potrebno, da ga razširimo. Naročnikom »Ljudskega glasu«, bo ena tedenska številka prema- lo, zato smo voljni izdajati »Ljudski glas« dvakrat tedensko, in sicer četrtkovo in nedeljsko številko »Napreja«. Toda s tem bodo stroški podvojeni, zato bo tudi naročnina podvojena, in sicer bo veljala za

februar in marec mesečno 7 Din. — Če kak naročnik ne zmore, naj nam piše. Če dobimo do 8. februarja od več ko polovice naročnikov izjave, da ne marajo dveh tedenskih števk »Ljudskega glasu«, bomo izdajali »Ljudski glas«, kakor dozdej samo enkrat tedensko.

### Uprava »Ljudskega glasu«.

Naročnikom »Ljudskega glasu« prilagamo danes položnice. Prosimo vse, ki so z naročnino v zastanku, naj jo poravnajo takoj. Če ima kdo naročnino poravnano, naj porabi položnico za februarско doplačilo. Če ima pa kdo poravnano naročnino za več mesecev vnaprej, naj odda položnico svojemu znancu, ki še ni naročnik niti »Napreja«, niti »Ljudskega glasu«. Širite naš tisk, da oslabimo moč kapitalističnega tiska. Kolikor naročnikov boš pridobil, za toliko bodo naše vrste močnejše.

**Za volilni oz. tiskovni sklad** so darovali od 25. jan. dalje: Franc Jereb, Kranj 4 Din, Stepan Čonkaš, Žalec 70 Din; skupaj 621 Din.

**Seznam volišč** izide te dni v »Uradnem listu«.

**Društvo stanovanjskih najemnikov v Hrastniku** je imelo 28. t. m. ob 5. zvečer v gostilni Bantan sestanek, ki je bil zelo dobro obiskan. Vpisalo se je 25 novih članov. Društvo najemnikov pozivlja vse najemnike v Hrastniku in Dolu, da se pridružijo naši organizaciji, ki je v resnici potrebna in koristna za vsakega najemnika. Začasno tajništvo ima g. Strehar in predsedstvo g. Arenšek. Ta sprejemata tudi nove člane.

**Ker se je premestila pošta Radna v Boštani**, se s 1. februarjem izpremeni ime te pošte v uradni naziv »Boštanj«. Od 1. februarja 1923 dalje se mora torej splošno rabiti ime Boštanj namesto Radna. Z istim dnem se uvede dostavljanje poštnih pošilk po selskem pismonoši v sledečih krajih: Dolni Boštanj, Radna in Log, in sicer vsak dan razen nedeli.

**Hrastnik**, V četrtek, 1. februarja se bo vršilo ob pol 4. popoldne v dvorani Konsumnega društva predavanje vseučiliškega profesorja Weberja. Predavatelj bo predaval o »Verovanju in spoznanju«. Sodrugi, udeležite se polnoštevilno tega predavanja!

**Delavci!** kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši in ker s tem pomagate k zaslužku lastnih sodrugov. Glavna zaloga na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20.

### Liubljana.

**Rodilo se je** pretekli teden 22 otrok (12 m) in 2 mrtvorojena. Umrlo je 25 oseb (16 ž) in sicer največ radi jetike (6), pljučnice (4) in srčne hibe (5). Naznanjeni so bili 3 novi slučajji device, 3 škrlatice, 1 griže in 1 dušljivega kašlja.

**Vse tiste ljubitelje domače umetnosti**, ki stanujejo izven Ljubljane in bi si radi ogledali originalno slovensko opero »Gorenjski slavček«, opozarjamo na predstavo te opere, ki se bo vršila v nedeljo 4. t. m. ob treh popoldne. Sporoče naj takoj na dopisnici blagajni Narodnega gledališča v Ljubljani svoje želje glede vstopnic, po možnosti več vstopnic skupno, ki jih naj pri blagajni po eni osebi dvignejo in sicer lahko že par dni pred predstavo. Prodaja vstopnic dne 4. t. m. se prične ob dveh.

### Celje.

**Žrtve alkohola** so postali trije delavci pri tvrdki Rakusch v Celju. Dne 22.

t. m. je prišel neki Tischler, kovaški mojster, iz Vitanja nakupovat železnino k tvrdko Rakusch. Pri tej priliki je povabil delavce, ki so mu kupljeno blago nakladali, v bližnjo gostilno pri »Braniboru« ter jim tam plačal par litrov vina in žganja. Iz veselja nad tem kapitalističnim podkupovanjem so delavci popivali ves dan vino in žganje. Bilo je baje 6—7, ki so bili te dobrote deležni; med njimi je bil tudi konjski hlapec, ki se je tako napil, da je pustil konje same na cesti. Neki drugi neorganizirani delavec je klatil z nožem okoli sebe, da je bila vsa njegova okolica v smrtni nevarnosti. Tisti delavci, ki so popivali, so pustil delo ter nadaljeval svoje veselje v mokri deželi pri »Braniboru«. Drugi dan je bilo veselja konec, ker je tvrdka tri delavce odpustila takoj brez vsake odpovedi. Temu se seveda noben pravičen in pameten človek ne more čuditi, čudimo se le, zakaj niso bili vsi pijanci enakomerno kaznovani. Kazen bi bila pravična, če bi to storila oblast, ki je zato v prvi vrsti poklicana, da bi kaznovala ne samo pijance temveč tudi onega, ki je zaposlenim delavcem dajal pijače ves dan, ter onega, ki je delavce zapeljal k pijančevanju. Neki sodrug, katerega ime zaenkrat zamolčimo, govoriči, da so ga »abstinenti zafurali«. Na naše veselje pa izjavljamo, da se odpuščeni delavci ne nahajajo v seznamu abstinenčnega društva v Celju. — Abstinent.

**Uplivi cerkve**. V ponedeljek 29. dopoldne se je v tukajšnji glavni cerkvi dogodil izreden slučaj. Ob priliki sv. maše je skočil mlad fant v starosti okoli 20 let pred oltar in podrl vso opravo, ki se je tam nahajala. Od tam se je podal k enemu stranskih oltarjev in tudi tam sesul vse na tla. V spovednicah je raztrgal zagrnjalo. Policiji in duhovnikom je rekel, da imajo črno dušo itd. Konštatorala se je verska blaznost. (Op. poroč.: Ni čudno, da nastanejo pojava blaznosti pri ljudeh, ki so duševno manj razviti. Saj so v zadnjem času, odkar se je začela volilna borba, skoraj vsi klerikalni voditelji in takozvani božji namestniki postali blazni od samega obupa, ker jih ljudstvo več ne mara).

**Delavsko pevsko društvo »Napreja«** je imelo 21. t. m. redni letni občni zbor, na katerem se je izvolil za leto 1923. sledeči odbor: predsednik Jakob Vodopivec, namestnik Franc Oset, tajnik Avgust Kolenc, namestnik I. Kohne, blagajnik Ant. Goršek, namestnik Alojzij Filipič, preglednika Anton Holcinger in Jurij Rebernak, gospodar Jožef Borštner starejši, zastavonoša Jožef Borštner mlajši, nosač roga Štefan Stojan, arhivar Fric Dečman in namestnik Avgust Svarc. — Občni zbor je sklenil soglasno povišati radi slabih finančnih razmer pristopnino od 50 para na 3 Din in mesečne prispevke od 50 para na 2 Din. Upamo, da bodo vsi podporni člani, kateri niso posejili občnega zbora, ta sklep radevolje sprejeli. Prijatelji petja! Novi odbor kliče vse tiste, kateri so za povzdigo kulturnega in izobraževalnega dela v delavskih vrstah, da pristopite kateri ste krepkih in zdravih prs, k rednim, drugi pa, mislimo, da nas bodo podpirali s tem, da pristopijo kot podporni člani, ker s tem napravite močnega sebe in svoj pevski zbor. Naznamiamo vsem tistim, ki se žele izobraziti v petju, naj prihitijo v sredo 31. t. m. v gostilno gospoda Ivana Svetla, kjer se prične prva letošnja pevška vaja točno ob 6. zvečer. Obenem pa prosimo vsa prijateljska društva, katera bi želela kakšnih korespondenc z našim društvom,

na naslovijo vse dobise na društvenega tajnika sodr. Avgusta Kolenca, Gaberje štev. 14, Celje.

## Maribor.

Esperantski krožek »Svobode«. Nadaljevanje pouka v nedeljo 4. t. m. ob 14. Pridite točno vsi.

Mestni proračun figurira v zdravstvenem izkazu občinskega gospodarstva med mrtvorojenimi deteti. Še pred enim tednom na drugi letošnji seji je izgledalo, kakor da se je po dolgomesečnem embrionalnem stanju porodil kot živo dete, a že drugi dan nato je presejnetila Maribor novica, da še ni živ, čemur so krive manipulacije njegove babice — klerikalnega kluba, in da v tem občinskem zastopu najbrže tudi nikoli živ ne bo. Izkazalo se je namreč, da zadnje glasovanje ni bilo sklepčno, ker je manjkalo še 5 glasov do dvetretjinske večine, ki je potrebna za dosego kritja proračunskih postavk. V soboto zvečer se je torej vršila izredna seja, ki naj bi spravila to kritje pod kap. Če smo rekli, da se je vršila, smo bili predrzni, ker vršila se pravzaprav ni, temveč bi se vršiti morala. In se ni mogla. Klerikalci so se postavili namreč na stališče, da za kritja ne bodo glasovali, ker so bili od župana tako in tako razžaljeni — krasen razlog, ki vsekakor dokazuje, da so gospodom iz črne internacionale osebni prepričeki manj na srcu nego težko pričakovana rešitev pred še težje pričakovano katastrofo v mestnem gospodarstvu. V opoziciji so bili tudi narodni socialci, ki so pač le slepo orodje v klerikalnih rokah. Ostane 17 socialističnih obč. odbornikov in 7 liberalnih, ki bi prišli za glasovanje v poštev. Od teh 24 mož pa je manjkalo 5 socialistov;  $7 + 17 - 5 = 19 = 2$  premalo. S tem je bilo konec seje, ki se sploh ni začela. Določen je bil začetek za 19., začela pa se ni niti ob 20., ker se je vršila med tem časom v županovi sobi konferenca socialističnega kluba. Med tem časom so demokrati odšli. In nato so vsi skupaj odšli. Za večeraj v sredo je bila sklicana radi kritja še ena seja — zadnji poskus.

Loterija Mariborske gradbene akcije. MGA je sklenila izdati 16.000 srečk po 25 Din. Za tri dobitke bo sezidala tri hiše. Mestni občini nudi priliko, da pomaga gradbeni akciji s tem, da ji da na razpolago stavbišča.

## Iz stranke.

### SREZKI ZBOR ZA LJUBLJANSKO OKOLICO.

V nedeljo se je vršil zbor za volilni okraj Ljubljanska okolica, na katerem je bilo navzočih 15 delegatov iz posameznih krajev ljubljanske okolice od poedinih organizacij. Sodrugi zaupniki so se zavedali važnosti tega zbora, zato je bilo videti jasnost in treznost v njih govorih, ter volja nastopiti proti vsem zaprekam, ki nam bodo na poti. Soglasno so skienili širiti naš tisk v najoddaljeni vasi, ker v tisku je videl zbor glavno orožje pri bodočih volitvah.

Jasno sliko pa je pokazal zbor, da si ne pusti cepiti svojih z muko in trudom zgrajenih organizacij po novi takozvani odrešiteljici

#### enotni fronti.

Zbor javno poziva vse poštene sodruge, ki tavajo v temi, da če res hočejo koristiti proletariatu in ustvariti resnično enotno fronto, da naj vstopijo v enotno organizacijo.

S tem je zbor zopet pokazal, da je vsak delegat jasno in trezno presodil položaj, v katerem se danes nahajamo, ter da se ne da noben vleči za nos od tistih, ki propagirajo na eni strani za enotno fronto, na drugi strani pa sebi v korist, proletariatu pa v škodo razbijajo dosedaj še enotne organizacije.

Pri določitvi kandidata volilni okraj Ljubljanske okolice je bil soglasno izvoljen sodrug Janko Cvajner z Medvod, za njegovega namestnika pa sodrug Franc Černe iz Ježice.

Sodrugi delegati po tej začrtani poti naprej in zmaga je gotova!

Naša parola je »Boj enotni fronti, živela močna in enotna organizacija!« Sodrugi na delo, v delu je naša rešitev!

Seja širšega Pokrajinskega odbora se bo vršila v nedeljo dne 4. februarja ob 9. dop. v Celju. Organizacije, ki so imele v decembru 1922 eno petindvajsetino članstva, imajo pravico posebnega delegata na to sejo — seveda na lastne stroške.

Oblastni zbor za kranjsko volilno okrožje se bo vršil v petek 2. februarja v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: Sestava kandidatne liste za kranjsko volilno okrožje. Pristop imajo vse organizacije, so po § 23. in 31. pravil. vršile svojo dolžnost sledečih volilnih okrajev: Ljubljanska okolica, Kranj, Radovljica, Kamnik, Litija, Krško, Novo mesto, Črnomelj, Kočevje in Logatec.

Oblastni zbor za štajersko volilno okrožje se bo vršil v petek, dne 2. februarja v Celju ob 10. dop. pri »Zelenem travniku« s sledečim dnevnim redom: Sestava kandidatne liste za štajersko volilno okrožje. Pravico udeležbe imajo vse organizacije, ki so po § 23. in 31. org. pravilnika vršile svojo dolžnost iz sledečih volilnih okrajev: Brežice (sodna okraja Brežice in Sevnica); okr. glav. Konjice; okr. glav. Ljutomer; okr. glav. Maribor — levi breg (mesto Maribor, sodni okraj Maribor — levi breg in sodni okraj Sv. Lenart); Maribor — desni breg (sodni okraj Maribor — desni breg in sodni okraj Slov. Bistrica); Mozirje (t. j. sodni okraj Gornji grad); Murska Sobota (sodni okraj Murska Sobota); Dolnja Lendava; (sodni okraj Dolnja Lendava); okrajno glavarstvo Prevalje; Ptuj (mesto Ptuj in sodni okraj Ptuj); okr. glav. Slovenjgradec; Celje (mesto in sodna okraja Celje in Vransko); Laško (sodni okraj Laško); Ormož (sodni okraj Ormož); Šmarje (sodni okraj Šmarje, Kozje in Rogatec).

Mariborski okrožni zbor 28. januarja ni mogel priti do zaključka. Ves dan se je porabil za velike govore komunistov in zarjanov, ki so se v velikem številu potrudili iz Ljubljane v Maribor, da prepričijo delegatom delavstva jasen pogled na enotno fronto med komunisti in Zarjani. Bili so tam združeni generali: Kocmur in Fabjančič, Tokan in Klemenčič, Mihevc in Gmajner itd. Zadnji je nastopil tudi kot zastopnik »Delavskih novic« čepprav je znan kot urednik klerikalne »Straže«. Delegati — razen Nachtigalovcev — so nastopali zelo trezno in smo zato prepričani, da tam zastopane organizacije ne pojdejo na lim »enotne fronte«. S tem bo mariborsko vprašanje skoro rešeno. — V smislu sklepa našega kongresa bo naša komisija še nadalje z njimi v zvezi. Nekateri bodo že zastonane na oblastnem zboru v Celju, za sreze pa, za katere dogovori še ne bodo dozoreli, bo določil širši pokra-

linjski odbor 4. februarja — kakor upamo — na splošno zadovoljnost, naj se z definitivnimi kandidaturami počaka do končnega dogovora, ki ga bo lahko v smislu določenih smernic potrdilo strankino načelstvo samo.

Vsem krajevnim organizacijam SSJ in KDZ naznanjamo, da je dovolj, da nam pošlijo imena predstavnikov (čuvarjev) in namestnikov čuvarjev naše skrinjice do 8. februarja, seveda čimprej, temboljše. Predloge za srezke kandidate pa moramo dobiti najpozneje do 1. februarja, ker bosta oblastna zbora v Ljubljani in v Celju 2. februarja sestavljala končno kandidatno listo, katero bo potrdil pokrajinski odbor dne 4. febr. — Organizacije ki ne bodo poslale na oblastni zbor svojega delegata, naj pošljejo svoje pismene predloge za srezke kandidate, in sicer organizacije iz Mežiške doline na naslov sodr. V. Möderndorferia v Mežici. Organizacije iz brežiškega okrožja na naslov sodr. M. Umeka iz Piršenbrega 14, p. Globoko pri Brežicah. Organizacije ostalega štajerskega volilnega okrožja pa na naslov Okrožnega tajništva SSJ in KDZ v Celju, Gosposka ulica 3. Organizacije iz kranjskega volilnega okrožja pa na naslov: Glavnega volilnega odbora SSJ in KDZ v Ljubljani, poštni predal 168.

Za december 1922, so obračunale še sledeče organizacije: 38. Liboje 24; 39. Ptuj 76; 40. Celje 326; 41. Šoštanj 55; 42. Brežice 13; skupaj za 494 članov. Po seznamu v zadnjem »Ljudskem glasu« so obračunale organizacije za 1338 članov, po današnjem za 494 članov — skupaj za 1832 članov.

Članski sestanek ljubljanske krajevne politične organizacije se bo vršil v četrtek 1. februarja ob 20. v prostorih uprave »Napreja« z dnevnim redom: Volitve v narodno skupščino. — Odbor.

Krajevna politična organizacija v Spodnji Šiški vabi vse svoje člane na zelo važen članski sestanek, ki se bo vršil v sredo, 31. t. m. v Zadržnem domu (bivša nemška šola). Začetek točno ob 19. Dnevni red važen — udeležba dolžnost! — Odbor.

Organizacije in zaupniki iz volilnega okraja Ljubljanska okolica, ki žele informacij glede organizacije, agitacije in volilnih sestankov, naj se obračajo na Volilni odbor SSJ in KDZ, p. p. 168, Ljubljana.

Sodrugi, na delo da izvršimo sklepe srezkega zbora! Zavedati se moramo, da sklepi brez dejanj ne pomenijo nič.

Na širšem zaupniškem sestanku krajevne organizacije SSJ v Celju, ki se je vršil dne 23. januarja, je bil izvoljen sledeči volilni odbor: Josip Borštner st., vodov. paznik, Gaberje 63, Strouhal Martin, pek, pomočnik, Zavodna 4, Vrbančič Martin, zlatar, Dolgo Polje 15, Karl Rebov, mizarski pomočnik, Gosposka ulica, Franič Speš, krojaški pomočnik, Franc Naraks, delavec, Gaberje 57, Martin Požun, delavec, Celje.

Kot varuhi skrinjic so bili zvoljeni za volišče I. mesta Celje Karl Felicijan, Vodnikova ul. 7, namestnik Martin Vrbančič, Dolgo Polje 15; volišče II.: Alojzij Leskošek, strokovni tajnik, Glavni trg št. 6. I. nadstr., namestnik: Andrej Wernig, krojaški pomočnik, Kocenova ulica št. 7; volišče I. Celje okolica, Ivan Šmerc, delavec, Gaberje 128, namestnik: Franc Naraks, delavec, Gaberje 57; volišče II., Celje okolica: Martin Strouhal, pekovski pomočnik, Zavodna št. 4, namestnik: Valen-

tin Lebič les. delavec. Zavodna 56. Na istem sestanku je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

Zbrani zaupniki delavskih organizacij vseh strok odločno protestiramo proti enotni fronti, ki so jo osnovali politični pustolovci, katerim ni za koristi delavskega razreda, temveč za osebne cilje posameznikov. Mi ne verujemo, da bi delavno ljudstvo hotelo iti še enkrat na lim tistin, ki se ob priliki volitev združuje z najhujšimi sovražniki delavnega ljudstva. Če pa delavno ljudstvo še sedaj ne vidi, kako se mu godi — prosta mu pot, mi pa ostanemo zvesti in enotni v trdnem prepričanju, da bo tudi ostalo delavno ljudstvo prej ko slej sledilo v naše organizacije; če bodo živele organizacije bo živel tudi socializem. Živela socialistična internacionala! — Krajevna organizacija socialistične stranke Jugoslavije v Celju. — Jos. Borštner, predsednik.

Na občnem zboru krajevne organizacije KDZ v Zgornji Šiški, ki se je vršil v nedeljo, 21. t. m. so bili izvoljeni sledeči sodruzi: Ivan Marjek za predsednika, Franc Južna za podpredsednika, Matvez Žebavec za blagajnika, Skaza za tajnika, Anton Kušar in v kontrolo Ivan Širca in Franc Kožuha.

Ježica pri Ljubljani. Vabimo vse članke krajevne politične organizacije KDZ na občni zbor, ki se bo vršil 1. februarja v gostilni pri »Ruskom carju« ob 7. zvečer. Dnevni red: 1. poročilo delegata na strankinem zboru; 2. poročila tajnika, blagajnika in kontrole; 3. volitev odbora in 4. slučajnosti. Pozivamo vse članke, da se točno udeležijo občnega zbora. Novi člani dobrodošli! — Odbor.

Dne 10. februarja se bo vršil ob pol 20. v delavskem domu na Glincah letni občni zbor krajevne politične organizacije SSJ na Viču. Prosimo za točno udeležbo vseh članov. Vabljeni so tudi drugi somišljeniki, ki želijo pristopiti v organizacijo. — Odbor.

Križe-Tržič. Vse tukajšnje socialistične organizacije priredijo vsak torek ob pol 20. raznovrstna poučna predavanja v postorih Konsumnega društva v Tržiču. Udeležba vsakega zavednega proletarca dolžnost.

Gorje pri Bledu. Krajevna organizacija SSJ in KDZ v Gorjah pri Bledu ima v nedeljo, 4. februarja ob 3. popoldne v gostilni Terezije Černe v Spodnjih Gorjah svoj redni občni zbor. Vabijo se vsi člani. Odbor pozivlja vse članke, da do 10. februarja poravnajo trimesečne prispevke za list, ker drugače smo primorani, da zamudnikom list ustavimo. — Odbor.

Brežiški okrožni odbor se snide v nedeljo dne 4. februarja ob 10. dop. v gost. g. Grubovška v Brežicah. Okrožnega zbora naj se udeležijo tudi točno vsi člani volilnih odborov in zaupniki iz krajev, kjer nimamo organizacije. Točna udeležba dolžnost, dnevni red nujen. — Okrožni odbor.

Krajevna organizacija na Ponikvi ob juž. žel. je na svojem občnem zboru dne 21. jan. izvolila za predsednika vrlega sodr. Antona Groska, drugi odbor ostane neizpremenjen. Nato se je na predlog tajnikov izvolil volilni odbor za občino Ponikva in v njem so sledeči sodr.: za vasi Ponikva, Vertoče, Ožbalt, Uniše: Štor, Korže, za Zagaj-Luterje-Slatina: Ferlež, A. Petek, za Dobovec, Ostrožno: Lah, Žnider, za Dolgogoro: Dobnik Fr.; za Serževico, Ponkvice, Okog; Fidler Franc, za Spodnje in Gornje Sevice in

Zaverše: I. Gobec; za Boletino Ivo Drobna; za Cecinje, Bobova; Terbovc Jakob; za Lotunje in kolodvor sodr. Iv. Golč.

Tajnik apelira na vse sodruge da začnejo z volilno agitacijo od moža do moža, razlože naš program in na dan 18. marca naj vsak mali kmet, ročni in duševni delavec vrže krogeljico v skrinjico Kmetško delavske zveze.

Topolš'ca. Odbor tukajšnje krajevne politične organizacije SSJ pozivlja vse članke, naj plačujejo redno svoje prispevke, da bo organizacija lahko vršila svojo dolžnost napram pokrajinskem tajništvu. Žalostno je, če ovirajo delo za napredek organizacije lastni pristaši. — Odbor.

### IZ STROK. GIBANJA.

Seja centralnega odbora kovnarjev se bo vršila v četrtek 1. februarja takoj po delu.

Seja odbora podružnice kovinarjev v Ljubljani se bo vršila v petek dne 9. februarja (na praznik) ob 9. dopoldne v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica 6/II. — Predsednik.

Podružnica Osr. dr. kovnarjev v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor za nedeljo dne 4. februarja ob 9. dopoldne v salonu restavracije pri »Levu«. — Odbor.

### Vestnik Svobode.

V Šent Lovrencu na Pohorju se v soboto 3. t. m. otvori ob 6. zvečer esperantski tečaj »Svobode«. Sodrugl, ki se hočejo pouka udeležiti, naj pridejo že to prvo uro polnoštevilno, da ne bomo po nepotrebnem izgubljali časa Natančneje informacije pri sodr. Josipu Domajku, poslovdnji v konsumu.

V soboto, 10. t. m. bo priredila podružnica »Svobode« v Rušah plesni venček v gostilni g. Novaka. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina 4 Din. Ker je čisti dobiček namenjen nabavi novih knjig, prosimo za obilno udeležbo. — Odbor.

### MISLI MIMOGREDE.

Vera v zmago je tisto, kar te dela vrednega za boj. Žalosten vojak, ki zažene puško v koruzo radi nasprotnikove premoči, čeprav ve, da je postala zmaga njegove stvari za eno puško manj verjetna. Še žalostnejši človek, ki je veroval v pravično misel in je to vero izgubil, ker je zunanja premoč krivične misli večja. Najžalostnejši pa je tisti človek, ki je izgubil vero in se ne ustrell, temveč gre in sklene s krivično mislijo — kompromis.

= **Važno za naše gospodinjke.** Naše gospodinjke se vedno pritožujejo, da ne morejo dobiti poceni dobre kave. Prava kava je predraga, razni kavni nadomestki, ki jih je sedaj sicer dosti na trgu, so pač deloma poceni a zato pa tudi po okusu manjvredni. Težko je v današnjih časih, ko se peha trpin od zore do mraka in mu že na vse jutro žena »zagreni« vso dobro voljo s kavo, ki je sicer z vso skrbjo pripravljena, ki pa je kljub temu — vodenega, trpkoga, divjega okusa. Seveda iz nič ni nič, iz ječmena ni mogoče odpraviti ječmenovih lastnosti. V tem je bila baš silna vrednost dobroznane Vydrovke, da je pražila kavo ne iz ječmenovega, temveč rženega slada. Seveda je to težaven in drag postopek, ki precej podraži žitno kavo, ampak zato je pa potem produkt res nekaj vreden, ker vsakogar zadovolji: gospodarja in otro-

ke, ker pijejo okusno, redilno in neškodljivo kavo, gospodinjko, ker vidi, da je vsa hiša zadovoljna in ji ni treba gledati kislih obrazov in poslušati bridkih opazk zaradi »vodene kave«, zadovoljna pa bo še posebno, ker bo kmalu spoznala, da potrebuje res prava sladna žitna kava dosti manj sladkorja, da dobivajo otroci vedno bolj okrogla in rdeča lica; ker ima prava sladna žitna kava sama v sebi precej sladkorja, ki je najvažnejše hranilo za človeka.

Sedaj že opažamo zopet takšno kavo. Imenuje se »Žika«. Gospodinjke, ki so jo že kupile in poskušale izjavljajo po vrsti, da so rešene vsaj ene skrbi v hiši: skrbi za dobro kavo.

Tudi jaz sem pokusila »Žiko« in zdi se mi sedaj, ko sem navajena na vse mogoče slabe okuse pri kavi, da še celo presega po okusu nekdanjo Vydrovko. Zato jo brez skrbi prav toplo priporočam vsem našim gospodinjkam. Zahtevajte »Žiko« povsod! I. P.

### LISTNICA UREDNIŠTVA.

Sodr. Step. Č., Žalec: Vaš članek smo prejeli na ga ne moremo objaviti, ker ste ga poslali tudi drugim listom, ki so nekateri med njimi docela nasprotni našemu listu in, kar je še hujše, delu naše stranke. S temi listi in njihovimi razdiralnimi struami naša stranka ne more imeti ničesar skupnega. Berite drugi članek v včerajšnjem »Napreju«! Razume se, da bomo z veseljem sprejeli vsak vaš prispevek, ki ga pošljete nam.

### Dopisi.

Radeče. Pri nas imamo »vse v najlepšem redu«, ker imamo klerikalce na občinski vladi. Da ostane tudi nadalje vse »tako lepo«, zato je poskrbela klerikalna žlahta res zelo imenično. Dne 18. februarja imamo občinske volitve. Ljudstvo je klerikalnega blagoslova že precej sito, zato se klerikalni mogotci boje, da bi pri volitvah lahko propadli. To bi radi preprečili, zato so razglas o volitvah datirali z 7. januarjem, razobesili so ga pa šele naslednji dan 8. januarja popoldne, torej na ponedeljek. Računali so, da ogoljufajo ljudstvo za reklamacije in za vlaganje kandidatnih list na ta način za ves teden, ker bo šele drugo nedeljo 14. januarja zvedelo za razglas. S tem so upali odvzeti nasprotnikom precej glasov, na drugi strani pa so si mislili, da bodo volitve radi nepravilnega razglosa lahko razveljavili, če bi pri njih ne zmagali... — Proti temu se je takoj pritožila skupina »Gospodarske liste«, ki hoče nekakšen »napredni« protiklerikalni blok in v kateri sodelujejo liberalci, nar. socialci, samostojneži in bivši komunisti. Kakor vidite, je pri nas lim za »enotno fronto« popolnoma drugačen nego v Ljubljani, vendar se je tudi na ta lim vsedlo precej nezavednega delavstva, ki radi svojega bednega položaja nima časa poučiti se o političnem položaju, pa rajši kar veruje v liberalne odrešenike, kakor verujejo podrugod v klerikalne... — Ta pritožba pa še dozdej ni rešena. Morebiti si tudi pokrajinska uprava misli, da bo volitve lahko takrat razveljavila, ko bo že vedela, kdo je zmagal...

Mi socialisti smo imeli na ta način res zelo malo časa za vlaganje svoje kandidatne liste. Bili smo prisiljeni zbirati podpise od hiše do hiše v tako obsežni občini, dočim bi bili drugače vse lahko spravili v nedeljo, če bi bilo že prejšnjo nedeljo razglašeno, posebno če bi bilo razglašeno tudi po maši, kakor je pri nas

sicer navada. Tako smo bili komaj gotovi in zadnji dan smo vložili listo v uradnih urah ob 15. uri 15 minut. Res je sicer, da je na razglasu napisano »do 14. ure«, toda to je bilo pripisano šele pozneje, ko mi že razglasa nismo več čitali, saj ne greš vsak dan čitat tisto, kar si že prečital. Uradnik tudi ni nič rekel, da jo prinašamo prepozno — šele 29. januarja smo pa dobili odlok, ki je datiran že 22. januarja (1), češ, da naše liste glavarstvo ni moglo potrditi, ker je bila vložena za  $\frac{1}{4}$  ure prepozno.

Očitno je pri vseh volitvah vse tako urejeno, da se preprost človek ne more ganiti, da niti ne ve, pri čem da je, tako, da delajo z njim vse, kar hočejo.

Delavnemu ljudstvu v Radečah pri tej priliki lahko povemo, da bi ne bilo tako, če bi se bolj brigalo za svojo organizacijo. Če bi bilo več članov in več zveze med njimi, da bi ne ležalo vse delo samo na enih ramah in da bi se večkrat shajali in se medsebojno vzgajali drug drugega, bi bilo vse drugače.

Te volitve bodo pa gotovo razveljavljene. Samo tega ne razumemo, zakaj jih vlada ne razveljavi pravočasno, predno narastejo stroški in trud...

**Teharje.** V nedeljo, dne 28. januarja 1923. se je vršil v prostorih gosp. Stiglicca shod SSJ. Na shodu je govoril poslanec s. Krušič pri nabito polni dvorani. Njegov izvrstni referat je tako učinkoval, da navzoči klerikalci niso mogli ničesar oporekati. Da bi se shod mirno vršil, jim pa vendar ni bilo po volji zlasti takrat, ko je nastopil s. Leskošek iz Celja. Klerikalci so organizirali nemir na ta način, da so si najeli nekega tudi »socialista« duševnega revčka, ki je bil pripravljen za nekaj četrtink prodati svojo revolucionarnost v sosedni sobi. Šele ko so klerikalci videli, da ima njihov medij najmanj toliko stopinj alkohola v sebi, kakor so ga imeli klerikalni reditelji dne 21. jan. na dr. Koroščevem shodu v Štorah, so ga spustili na shod, na katerem je kričal, da je vince božji dar in še nekaj podobnih neumnosti, ki niso spadale na shod. Sodrug Krušič je posegel ponovno v debato ter je nahujskane elemente temeljito poučil. (Po končanem referatu je sledilo burno odobravanje). Klerikalci so torej vedno enaki: v Ljubljani imajo Kalanovo »sv. vojsko« proti alkoholu, na deželi pa se poslužujejo pijancev, da delajo nemir in javnem življenju.

**Teharje pri Celju.** (Sin umoril svojega očeta.) Dne 25. t. m. se je zgodil pri nas strašen umor. Klerikalni fant je ubil svojega očeta Krajška. Lep zgled slovenskega klerikalizma je to, da ubije sin svojega očeta in to ravno ob času, ko so imeli klerikalci svoj shod, ki je izgledal kakor menažerija divjih živali.

**Dobrava pri Brežicah.** 14. t. m. smo imeli dva klerikalna shoda, prvega pri nas, drugega v Kapelah, teden dni nato pa dva shoda samostojnežev. Vse štiri shode je obiskalo precej ljudi, pa ne samih klerikalcev ali samostojnežev, vmes je bilo vselej tudi precej radovednežev, kajti ljudje so bili željni videti kandidate. 14. se je predstavil že znani nam Škoberne iz Rajhenburga, drugo nedeljo pa Mermolja. Škoberne je že doživel polomljade, Mermolja jih pri nas še ni — ker ni — ker ga še doslej nikoli ni bilo v naših krajih in smo radi tega mislili, da bo ta gotovo za nas kaj dobrega storil že radi tega, ker je od daleč doma. Pa ne moremo trditi, da smo odšli s shoda prepričani, da nas bo Mermolja rešil bridkosti draginje in velikih davkov. V

Kapelah se mu pa sploh ni posrečilo prepričati ljudi, da jih bo zastopal v parlamentu v vso silo in vsem znanjem. Klerikalni mu ne zaupajo. In še druge vrste smolo je imel, moral je brzih nog takoj na postajo, niti toliko časa ni imel, da bi bil vsem svojim znancem roko stisnil. Pomislite: za slovo je bila pa pripravljena godba! Slab začetek je to za klerikalce in še bolj za samostojneže!

**V ljudski šoli v Škalah** se je pojavil nov Mojzes, kateri oznanjuje novih deset zapovedi. Glase se sledeče: Deset zapovedi za mlade Jugoslovane: 1. Verui v lepo, slavno bodočnost Jugoslavije. 2. Ne imenuj po nemarnem svojega brata Srba in Hrvata. 3. Posvečui Jugoslavijo in vse nje delo. 4. Spoštuj svoje prednike Jugoslovane. 5. Ne ubijaj ljubezni svojih bratov in sestic do Jugoslavije. 6. Ne družil se s tujci, da te ne preslepijo. 7. Ne kradi dobrega imena in poštenja domovini. 8. Ne pričai po krivem zoper svojega brata Srba ali Hrvata. 9. Ne želi si, da bi prišel pod tujca Laha ali Nemca. 10. Ne želi si tujega blaga, saj ti da Jugoslavija vsega kar rabiš. — Teh deset zapovedi mora vsak učenec znati v treh dneh po nalogu g. nadučitelja. Dobro bi bilo vedeti, če je naš Mojzes za te svoje conaste izreke od Jugoslavije dobil vsega, kar si je želel. Ali če na to samo upa. — **Hudomušen človek, ki v d. da v Jugoslaviji ne dobiš vsega, česar si želiš — če si delavec.**

**Migajnice pri Grižah.** Dne 21. jan. se je vršil tukaj sestanek SLS. Po končanem referatu, si je g. Peter Kuder lomil dolge zobe tudi nad podružnico »Svobode« v Zabukovci, češ, da razširjamo versko prepovedane knjige itd. Res je, da poseduje »Svoboda« mnogo lepih naprednih knjig: res pa je tudi, da gospodje klerikalnega kalibra uporabljajo nebo in pekel, boga in hudiča, laž in hinavstvo v svoje demagoške namene, samo da bi razvijajočo se »Svobodo« razbili. Tebe, Peterček, pa vprašamo, zakaj nosiš v svoji veliki škatlji možgane, če se ne upaš prosto misliti z njimi in ti kličemo pomilovalno: »Blagor ubogim na duhu«. — »Svobodaš«.

**Tržič.** Rekel bi, da je malobrižnost in prevzetnost, če pode nekateri vozniki konje prav takrat najhujše, kadar gredo trume delavcev iz tovarn. Podijo ti konje, kakor da dirkajo. Čuditi se moramo, da se doslej še ni pripetila nobena večja nesreča, kajti prvemu vozu se človek še umakne, ker sliši ropot, drugemu pa, ki mu sledi za 5—10 korakov, se je že težje izogniti. Radi tega prosimo županstvo, naj dirkanje po trgu prepove, voznike pa naj pouči, kako morajo voziti, kadar je na cesti polno ljudi. Mislimo, da so potrebni pouka predvsem vozniki g. Borina. Ti ljudje se obnašajo, kakor da so kaj več nego drugi delavci, ker se upajo igrati z življenjem in zdravjem svojih sotrpinov. Ali še ni izginilo mnenje, da je baronov hlapec več vreden kakor hlapec navadnega kmeta?

**Črna.** (Onemogla jezica in brutalnost pristaša pobožne — sokolaške stranke). V volitveni dobi, ko je črna Črna postajala rdeča Črna, smo pomilovalno omenili spreobrnitev nekega Savla v Pavla oziroma Pavla v Savla, kar je razumeti tako da je šel neki Rakež — rakovo pot; iz še nekoliko pametnega socialista je postal črnih. Ta notica je omenjenega možakarja tako bolela, da je dan na dan uničeval alkohol iz pristnih štajerskih krajev, kjer sta doma naš brivec in naš Brumen. Z asistenco črnih in do naukih pravične pobožne stranke je postal Savel — Rakež

tako ljudomil, da preanja ubogo delavko — povrhu še upokojenko, vdovo Gašparičevo iz stanovanja. Pomagal mu je prav pridno vsemogočni tainik, ki je Gašparičevi grozil, kakor pač more groziti le kako duševno revše. Dne 18. t. m. je v Krautbergovi gostilni Rakež nahlulil Gašparičevo: Jaz nimam prostora za tebe, pojdi gor v »totenkamro« (mrtvašnico), tam je še prostora. Čestitamo kulturni stranki k dobri vzgoji in želimo, da šarji še nadalje tako dobro napredovani nikakor pa ne pozabili, da so sami dejansko že na pokopališču, kamor jih je spravilo niti propagandno geslo: Mi ne pustimo, da bi nam županil delavec, ki hodi v cokljah na »šilt«.

**Šmarje pri Jelšah.** S kakšno pravico odklanja tukajšnji sodnik prevzeti tožbo od stranke, ki pride z ubožnim spričevalom? Evo ga slučaj: Delavec Agreš iz Loke pri Zusmu je hotel za svojo ženo vložiti tožbo z ubožnim spričevalom pred okrajnim sodiščem v Šmarjih pri Jelšah. Tukajšnji sodnik g. dr. Šeselak pa tožbe ni sprejel, češ, da ne pozna stvari, za katero gre. Komentarja k temu ni treba. — Delavec z dežele.

**Pragersko.** Skrajni čas je že, da se odpravijo škandalozne razmere na Pragerskem. Če občinski sanitetni odsek ne more napraviti reda, dokler je še čas, se bomo morali obrniti na višjo inštanco. Lani skozi celo leto voda pri g. Leskovarju ni bila užitna, ker je bila rdeča ko kri in je smrdela kakor gnojnica. Ubogi milijonar Predović in njegov pomočnik g. Leskovar sta zaklala čez dan in ponoči na štirih krajih, celo v ledenici in skladišču za seno in slamo na stotine in stotine živine. Za kanalizacijo in nuino <sup>ous</sup> ranitev odpadkov se uboga milijonarja seveda ni sta brigala, rajši sta iskala vodo po celi pragerski postaji. Ker voda pri g. Leskovarju ni bila užitna, je bilo to naznanjeno občinski sanitetni komisiji, da si stvar ogleda in ukaže g. Leskovarju, da napravi red. Še prej kakor je prišla komisija, je bil o njenem prihodu obveščen gospod Leskovar, njegovi hlapci in učenci so namreč snažili kakor za tekmo. — Mislili smo, da bo letos kaj boljše, pa kakor vidimo in slišimo, bo še slabše. Slinovke že dolgo časa ni bilo v našem okraju, zdaj pa razsaja, ker jo je privlekel gosp. Predović s hrvaškimi svinjami. Od nas se je razširila tudi v druge kraje. Ni čudno, če je naš kraj okužen, saj so tirali svinje iz vagonov kar peš k Leskovarju. Samo tistih se usmili spremljevalec, ki že ne morejo več hoditi in jim med potjo vzame življenje. Vozijo pa samo take, ki smrde 50 m daleč. Voziti bi morali vse svinje, da ne bi prišle z ostalo živino skupaj, pa za to se g. Predović ne briga. Dobro bi bilo, da bi okrajno glavarstvo g. Leskovarja opozorilo, da naj take svinje, ki med potjo prstovoljno ta svet zapustijo in dospejo na Pragersko zelene in smrdljive, spravi v kak primeren kraj in jih pokrije, ne pa na svoje dvorišče, da mora vsak človek pljuvati, če gre mimo. Tudi naj bi g. Predović dobil nalog, da mora med potjo zaklane svinje, ki niso za nobeno rabo, takoj prodati tovarni za milo. Pred kratkim pa je prodal tako že čisto zeleno svinjo špeharju Sezmanu v Prepolah. Gospodinja, ki kupuje slanine, imajo danes že predobre nosove in takega blaga ne kupijo. Sezman je končno prodal svinjo tovarni za milo, imel pa je veliko škodo. G. Predović takih svinj ne bi smel prodajati drugim kakor tovarni.

Imaš ti solneče pege, zajedavce, nabore, ogrece?

Uporablja Elza obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporablja Elza obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz občutljivi v zimi in vetru?

Uporablja Elza lilijno-mlečno milo!

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporablja Elza za lilijno-mlečno milo!

Ali se tožiš na izpadanju las, prhuta in osivelosti?

Uporablja Elza pomado za rast las!

Ali želiš bujne mehke in lepe lase?

Uporablja Elza pomado za rast las!



Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod priljubljen? Ali hočeš, da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Fellerjeve Elza preparate in kmalu bodeš rekel tudi ti kakor vsi:

**To je ono pravo!**

Išči v vseh poslovnica samo prave Elza preparate od lekarnarja Feller. Naročiš naravnost, tako stane s pakovanjem in poštino če denar naprej pošlješ ali pa po povzetju:

2 velika porcel. lončka Elza-obrazne pomade 25 Din.  
2 " " " " Elza-pomade za rast las 25 Din.  
4 velike kose Elza lilijnega mlečnega mila 35 Din.

**RAZLIČNO:** Lilijno mleko 6 dinarjev; brkomaž 3 dinarje; najfinejši Hega-puder Dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 dinarjev; najfinejši zobni prašek „Hega“ v patent-dozah 10 dinarjev; puder za dame v vrečicah 2 dinarja; zobni prašek v škatljah 3 dinarje; v vrečicah po 2 dinarja; sachet (dišava) za perilo 3 dinarje; šampon za lase 2 dinarja; rumenilo za obraz 12 pisem 12 dinarjev; najfinejša parfeme od 15 dinarjev dalje; cvet za lase 20 dinarjev, Elza-katranovo milo 5 dinarjev. Za različne predmete se pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene se računa še 5% doplačila. Naročilna pisma adresirati:

**EVGEN V. FELLER** lekarnar, **STUBICA** donja Elsatrg št. 358. Hrvaško.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ)

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

## Čitajte naš tisk!

Dnevnik „NAPREJ“ stane mesečno Din 15—  
Tednik „LJUDSKI GLAS“ stane mesečno „ 3-50  
Mesečnik „NAŠI ZAPISKI“ stane letno „ 25—  
Oskar Wilde: „PRAVLJICE“, elegantno vezane „ 12-50  
Kerol Marks in Friderik Engels: „KOMUNISTIČNI MANIFEST“ „ 1—  
Bauer - Uratnik: POT K SOCIALIZMU“ „ 1—  
SOCIALIZEM IN VERA“ broširana „ 7—  
lepo in trdno vezana „ 9—

F Engels - Žagar: „RAZVOJ SOCIALI-MA“ od utopije do znanosti, stane „ 5—  
Naroča se v Ljubljani, pošt. predal št. 168.

**Osebna naročila v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6 l. (Učiteljska tiskarna.)**

„DELAVEC“ glasilo Stokov. kom. za Slovenijo, Ljubljana. Družinski list „KRES“ izhaja mesečno in stane letno „ 40—  
Naroča se v Ljubljani, Židov-ka ulica 1.

Razširjajte naše časopise in knjige! — V izobrazbi in zavednosti je naša moč!



Ali ste jo že pokusili?

## Svila, čipke modni nakit!

po zmernih cenah pri **A. ŠINKOVIC** nasl. **K. SOSS**, Ljubljana, Mestni trg 19.

Najboljše peči sedanosti so emajlirane  
**LUC-ove peči.**

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

**F. P. Vidic & Komp.,** trgovina stavbnega materijala

Prešernova ulica **LJUBLJANA** Prešernova ulica

## NAKUPOVALNA ZADRUGA

R. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

UVOZ Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko blago, spirituose, mast, slanina, mesni izdelki. ZVOZ

Telefon 366. Brzjavni naslov: Nakupovalna Ljubljana. Čekovni račun št. 10.473.

Blago za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje itd.

priporoča trdka

**A. & E. Skaberné** Ljubljana, Mestni trg 10.

## + Zene +

pomirite se, če vam mesečni red zastaja ali izostaja. Pomorem vam, zaščitim vaše zdravje in vam prinesem novega veselja do življenja. Uradno ocenjeno in za dobro spoznano. Obrnite se takoj na naslov:

**K. Fesq**

Hamburg R. 156. Papenstraße 95.

## Kons. društvo za Slovenijo

Poštni predal št. 13. Telefon inter. št. 178.

Ljubljana.

Pošt. ček. rač. št. 10.532. Brzj. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

## Hranilni oddelek

naznanja, da je s **1. novembrom 1922**

**zvišal obresti** in sicer

za navadne hranilne vloge . . . . . na **6%**  
za vloge proti četrtletni odpovedi . . na **6½%**  
za vloge proti polletni odpovedi . . . na **7%**

Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše zadruge! Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico!